



Innspill til nye rammeplaner for lærerutdanningen

Fra Studentrådet Lektor – Lektortillitsvalgte ved NTNU

Dato: 10. juni 2026

Vår ref.: Trym Enge Jørstad og Lea-Sofie Thomsen Lie

Studentrådet Lektor ved Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (heretter NTNU) takker for muligheten til å komme med innspill til de nye rammeplanene for lærerutdanningene i Norge. Under følger noen av våre tilbakemeldinger på ulike deler av rammeplanene. Vi har i hovedsak valgt å fokusere på hoveddelen og de delkapitlene som omtaler det som idag er lektorutdanningen 8-13 ved NTNU.

Rammeplanene har blitt nøye diskutert i Studentrådet Lektor våren 2026. Saken har vært oppe på totalt 3 ulike møter. Studentrepresentantene i Forvaltningsutvalget for de femårige lektorutdanningene ved NTNU (FUL) har skrevet innspillet på vegne av studentrådet.

Rammeplanens hoveddel

Praksis

I forslaget til ny rammeplan er det lagt inn krav om 105 dager med praksis. Dette er 5 dager mer enn det som er kravet i lektorutdanningen i dag. Vi mener dette bryter med prinsippet om at man ikke skal måtte endre studieplanen ved utdanningsinstitusjonene. Dette vil også føre til større kostnader for universitetene og høyskolene, noe som kan føre til kutt andre steder. UH-sektoren har i dag svært stramme økonomiske rammer, og det å skulle allokere mer penger til praksis vil kunne gå på bekostning av andre kjerneoppgaver. SR-Lektor ved NTNU presiserer at mer praksis ikke nødvendigvis betyr bedre praksis. Istedenfor å øke mengden praksis mener også vi i SR-lektor at det bør stilles krav til å utvikle bedre praksis ut fra de ressursene som allerede er tildelt. Dersom man ikke går tilbake på kravet om 105 dager praksis burde det komme friske økonomiske midler som sikrer at man kan finne nok, og gode, praksislærere.

En økt mengde praksis kan også gå på bekostning av disiplinfagene. Ved NTNU er det allerede en del utfordringer i krysningen mellom disiplinfag og profesjonsfag for å få



studieplanen til å gå opp. Vi er redd disse utfordringene kommer til å bli enda større om mengden praksis øker, og at man på sikt ikke vil kunne videreføre enkelte studieretninger fordi studentenes belastning blir altfor stor. I tillegg til dette er vi redd for at det kan føre til dårligere faglig kvalitet og enkelte studiesemestere som blir enda mer belastende, eller at det går utover den faglige kvaliteten.

Vi i SR-Lektor er også skeptiske til innskrenkingen av mulige arenaer for praksis som er foreslått, da formuleringen «Praksisopplæringen skal foregå på læringsarenaer hvor barnehagen og grunnopplæringens aktiviteter foregår». Etter vår mening vil dette bety at praksis *kun* kan foregå i det formelle skolebygget, og at blant annet museum, kulturskoler og andre relevante arenaer som også er en viktig del av elevens opplæringsarenaer faller utenfor.

Mindre føringer gir mer institusjonell autonomi

Færre føringer vil føre til at lektorutdanningene vil være forskjellige. Vi tror NTNU vil komme sterkere ut med mer autonomi over utdanningen. Med sin bredde og tekniske-naturvitenskaplige tyngde har NTNU et stort potensial til å kunne tilpasse utdanningen til lokale forhold, samtidig som universitetet kan vurdere hva slags lektorutdanning samfunnet vil trenge i fremtiden.

Det er likevel noen forslag i rammeplanen som legger strengere føringer enn det som eksisterer i dagens rammeplan. Studentrådet Lektor mener at de nye føringene rundt praksis bryter med løfte om at utdanningen ikke blir endret. Det hjelper ikke med færre føringer når de nye føringene fører til endringer som vil kunne kreve større omlegginger av utdanningen, krever større økonomiske ressurser i trange økonomiske tider, og kan gå utover utdanningskvaliteten. Mer praksis betyr nødvendigvis ikke bedre praksis heller.

Opplæring i bokmål og nynorsk?

I forslag til hoveddel i ny rammeplan står det nå «Studieplanen skal beskrive hvordan utdanningene legger til rette for at studentene utvikler muntlige og skriftlige ferdigheter i norsk, herunder både bokmål og nynorsk». Vi stiller oss noe undrende til denne



formuleringen. Vil dette bety at det er krav på studiepoeng i skriftspråkene for alle som går en eller annen form for lærerutdanning? Betyr dette at man gjennom studieløpet må skrive oppgaver i begge skriftspråk? Betyr det at man i f.eks. engelsk eller fremmedspråk skal drive opplæringen på norsk? Det er allerede et karakterkrav i norsk for å komme inn på norsk lærerutdanning. Vi ser det som lite hensiktsmessig at de som studerer f.eks. realfag, også skal måtte ha studiepoeng i nordisk da dette vil svekke den faglige tyngden som realfagslærere må ha. Skal utdanningsinstitusjonene vurdere studenter som ikke-skikket til å utøve læreryrket fordi de ikke er gode nok i norsk?

Nivåbasert pedagogisk kompetanse

Det kreves ulik pedagogisk kompetanse på ulike trinn. Man kan ikke anvende barnehagepedagogikk på ungdomsskoleelever; undervisning må tilpasses elevenes alder og utviklingsnivå. Studentrådet for lektorutdanningen vil derfor understreke at vi ikke mener det er hensiktsmessig med lektorutdanninger hvor den trinnvise kompetansen svekkes eller utvannes gjennom studieløpet. På bakgrunn av dette stiller vi oss kritiske til at dette åpner for mulige 1–10-utdanninger, da vi mener en slik modell vil redusere den faglige tyngden innen pedagogikk og didaktikk rettet mot de ulike elevtrinnene.

Begrepsbruk

Dagens forslag til rammeplan fremstår i stor grad som en begrepslabyrint, uten at det er noen klarhet i hva som menes med enkelte begreper. SR-Lektor mener at det bør tas en grundig opprydding i hvilke begreper som brukes til hvilken tid slik at det blir klarere for utdanningsinstitusjonene og studentene hva som faktisk forventes og hva de skal lære i løpet av studiet. Dette omfatter, men er ikke begrenset til, begreper som profesjonsrelevans, profesjonsrettet pedagogikk også videre.

Rammeplanens underkapitler

«Lektor» forsvinner som begrep

Vi i SR-Lektor mener at rammeplanen ikke tydeliggjør forskjellen på lektor og lærer. Vi er bekymret for at lektor begrepet forsvinner, noe som over tid vil være problematisk for en



profesjonsrettet lærerutdanning som strekker seg over alderstrinnene 8-13. Lektor er et begrep med en lang historikk, og vi mener det er problematisk at dette hvikes ut med nye rammeplaner.

Det er viktig å anerkjenne at studieløpene er ulike, og at en 5-årig utdanning gir tittelen *Lektor*, mens yrket man utdannes til er *Lærer*. 3-årig barnehagelærerutdanning og tidligere 4-årig adjunktutdanning kvalifiserer også til å jobbe som lærer, men de blir ikke lektorer.

Dagens 8-13 omtales som et unntak

Vi er sterkt kritiske til at det som i dag er lektorutdanning for 8-13, i foreslått utkast omtales som et unntak i delkapittelet for 8-10. Dette sender veldig sterke signaler om at det er en utdanning som skal være “hovedregelen”, og en annen utdanning som blir “annenrangs”. Her bør det ryddes opp slik at en lærerutdanning ikke havner i skyggen av en annen lærerutdanning. Det er heller ikke alle utdanningsinstitusjoner som har det som i dag omtales som grunnskolelærerutdanning. SR-lektor foreslår derfor at man finner en alternativ tittel på paragrafen.

Fjerne krav om BA

SR-Lektor er positive til å fjerne kravet om bachelor-oppgaven fra rammeplanen, da vi tror dette vil føre til at studentene kan ta flere fordypningsfag, og få en større faglig bredde. Dette tror vi vil komme skolene og elevene til gode senere også.

Utdanningsinstitusjonene burde derfor kunne evaluere selv om en slik oppgave er nødvendig. Det er også etter vår mening ikke hensiktsmessig å skulle skrive en bacheloroppgave, uten å faktisk få en bachelorgrad ettersom utdanningen allerede er en integrert femårig master.

Ph.d.-grad

Videre har vi i SR-lektor et ønske om at muligheten for ph.d. skal være tydeliggjort i rammeplanen. Det er flere studenter på lektor 8-13 som har det som interesse, spesielt ved NTNU. Det være mulig for en lektorstudent å kunne gå et løp som kvalifiserte til ph.d., derfor er det viktig at dette tydeliggjøres i rammeplanen.



Oppsummering

Vi i Studentrådet Lektor stiller oss positive til en rammeplan med færre føringer. Vi stiller oss positive til å fjerne kravet om bachelor, fordi det kan gi rom for å andre fordypningsemner i disiplinfagene. Føringer vi stiller oss kritisk til er kravet om bokmål og nynorsk, og økningen i praksis dager. Disse bryter med løftet om at utdanningene ikke trenger å endre seg. Samtidig gir formuleringen i underkapittelet for lærerutdanning 8-10 en oppfatning av at en 8-13 utdanning er et unntak. En mer disiplinrettet lærerutdanning er en viktig del av utdanningssportefølgjen som tiltrekker seg andre typer mennesker inn i lærerutdanningen. Det å vite at man ved en femårig integrert lektorutdanning kan kvalifisere for en ph.d. vil være essensielt for å tiltrekke seg noen typer lærerstudenter.